

ALLAH'A TEVEKKÜL EDİN!*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Hamden kemâ yenbagî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve'sselâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, ve şefî'l-müznibîn, ve eşrefi'l-mürselîn, muhammedeni'l-mustafâ ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tâhirîn... Emmâ ba'd:

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Birincisi; Allah-u Teâlâ Hazretleri ibadetlerinizi kabul etsin... Dualarınızı müstecâb eylesin... Dünyada, ahirette neleri istediyseniz, lütfuyla, keremiyle sizleri dünya ve ahiretin hayırlarına erdirsin...

İkincisi; buyatsı namazında gündüzki tavsiyemize uygun olarak anne babalar çocuklarını camiye daha çok toplamışlar. Daha çok genç geldi, çocuklar geldi. Onlara da teşekkür ederim. Burada namaz kılan genç çocuklara da teşekkür ediyorum, Allah râzı olsun... Benim namıma, anne ve babaları onları mükâfatlandırsın; camiye geldiler, namaz kıldılar diye... Allah hepinizden râzı olsun...

Gelelim dini bilginiz artsın diye, namazdan sonra okuduğumuz hadis-i şeriflere...

---

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

a. Bir Kimsenin Allah'ındaki Değeri

Birinci hadis-i şerif, Ebû Hüreyre RA'dan ve Semüre RA'dan. Ebû Nuaym *Hilyetü'l-Evliyâ*'sında rivayet eylemiş ki, Peygamber SAS Hazretleri şöyle buyuruyorlar:¹

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَعْلَمَ مَا لَهُ عِنْدَ اللَّهِ فَلْيَعْلَمْ مَا لَهُ عِنْدَهُ

(حل. عن أبي هريرة؛ حل. عن سمرة)

RE. 423/14 (*Men serraḥû en ya'leme mâ lehû inda'llâh, felya'lem mâ lehû indehû.*) *Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

Bu çok yüksek bir konu... Bu hadis-i şerifin konusu çok derin bir konu... Çok geniş bir konu, çok yüksek bir konu, çok önemli bir konu... Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

(*Men serraḥû en ya'leme mâ lehû inda'llâh*)
“Kim Allah'ın yanında, Allah'ın huzurunda kendisinin kıymeti ne, ona neler var, ne mükâfatlar var, ne muamele görecektir Allah'tan; Allah onu seviyor mu, sevmiyor mu; bunu bilmeyi istiyorsa, bunu bilmekten memnun olacaksa, sevinç duyacaksa...”

Tabii, hepimiz isteriz. Acaba namazlarımız kabul oldu mu? Acaba dualarımız kabul oldu mu? Acaba günahlarımız affoldu mu? Acaba

---

¹ Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.216; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.291, no:849; Semüretü'bnü Cündeb RA'dan. Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.175; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.62; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.100, no:30790; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.388, no:22428.

Allah bizi seviyor mu? Acaba Allah bizden râzı mı? Yoksa Allah'ın gazab ettiği, sevmediği kimselere mi benzeyen taraflarımız var? Allah saklasın... Böyle huylarımız var mı? Nedir bizim Allah yanındaki halimiz, durumumuz, derecemiz, mertebemiz? Çok mühim değil mi?

Hayatın faaliyetlerimizin amacı ne? Neden yaşıyoruz, neden ibadet ediyoruz, neden müslümanız? Müslümanlıkta ibadetlerimizi yaparken amacımız ne, ne kazanmak istiyoruz? Allah'ın rızasını kazanmak istiyoruz.

Nasıl anlayacağız bunu? Anlayabilir miyiz, anlama imkânımız var mı? Mümkün mü anlamamız? Acaba Allah bizi seviyor mu, sevmiyor mu? Allah yaptıklarımızdan hoşnut ve râzı mı? Allah bize nasıl muamele edecek? Allah'ın yanında halimiz, derecemiz ne?

Bunu öğrenmek istiyorsa birisi, öğrenince memnun olmak istiyorsa, sevinecekse; bunun ölçüğü şudur diyor Peygamber Efendimiz: (*Felya'lem mâ lehû indehû.*) “Bilsin, baksın Allah'a karşı kendisinin duyguları nasıl? Allah'a karşı içinde neler var? Allah'a karşı ibadetindeki samimiyeti ne? Allah'a karşı sevgisi ne? Allah'ın dinine bağlılığı ne? Allah'ın emirlerini sevmesi ne? Allah'ın ahkâmına rızâsı ne? Ona baksın, tam onun gibidir Allah'ın yanında onun derecesi...”

O Allah'ı ne kadar seviyorsa, ona göre Allah da onu seviyor. O Allah'ın birliğini ne kadar seviyorsa, Allah ondan o kadar hoşnut ve râzı... O Allah'ın emirlerine, yasaklarına ne kadar çok riayet ediyorsa, Allah da ona o kadar mükâfat

verecek. Demek ki, kulun durumuna göre.

O halde ne yapmamız lâzım? Her hareketimize, her sözümüze, hatta her düşüncemize, kafamızda neyi düşündüğümüze dikkat

etmemiz lâzım! Yaptığımız ibadeti çok dikkatli yapmamız lâzım! Namazı çok şuurlu kılmamız lâzım! Günümüzü çok şuurlu geçirmemiz lâzım! Çok dikkatli insan olmamız lâzım, dikkatli müslüman olmamız lâzım!

Evliyâullah büyüklerimiz, (*Rahmetu'llâhi aleyhim ecmaîn, kaddesa'llâhu ervâhahüm.*) diyorlar ki:

“—Sağlam bir müslüman, arif bir müslüman, ihlâslı bir müslüman, her nefes alış verişini şuurlu olarak yapar, gâfil olarak yapmaz. Gafletle nefes alıp vermez. Cahillikle, dalgınlıkla, gafletle nefes alıp vermez. Her an şuurlu... *Hûş der dem* Farsça'sı. Yâni, (*eş-şuûr fî külli nefes*) her nefeste şuurlu olmak.”

Çünkü muhterem kardeşlerim! Şeytan aleyhi'l-la'neh pusudadır.

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

(فاطر:٦)

(*Inne's-şeytâne leküm aduvvün fettehizûhu adüvvâ*) [Şüphesiz şeytan sizin için bir düşmandır. Öyleyse siz de onu düşman tanıyın!] (Fâtır, 35/6)

إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

(*Inne's-şeytâne li'l-insâni aduvvün mübîn.*)
[Çünkü şeytan insan için apaçık bir düşmandır.]
(Yusuf, 12/5) Şeytan sizin ap aşikâr bir düşmanınızdır.

Şeytan pusudadır, beklemektedir, çevremizde-
dir, fırsat kollamaktadır. Gafleti yakaladığı za-
man, yapacağını yapar.

Bu neye benziyor? Yumruklaşmak için karşı
karşıya gelmiş iki yumrukçuya benziyor. Bir an
açık verse, ne yapar? Karşı taraftan bir yumruk
yer, yere serilir. Hakem başlar saymaya: Bir...
İki... Üç... Niye? Bir an açık verdi; öteki de
kollayıp duruyor zaten, bakıp duruyor, dikkatli.
Bir tane vurdu, devirdi aşağıya... Açık vermemek
için nasıl böyle kolluyorlar kendilerini.

Şeytan çok tecrübelidir, biz çok tecrübesiziz.
Şeytan insanı

aldatmakta çok tecrübelidir. Şeytan görünmü-
yor, bizi görüyor, biz onu görmüyoruz.

إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ

(*Innehû yerâküm hüve ve kabîlühû min haysü
lâ teravnehüm*) [Çünkü o ve yandaşları, sizin
onları göremeyeceğiniz yerden sizi görürler.]
(A'raf, 7/27) Biz düşmanımızı görmüyoruz,
düşmanımız bizi görüyor.

Sonra, şeytan insanın damarlarında da dolaşı-
yor. Şeytan insanın damarlarında, içinde de do-

laşabiliyor. İçinden de fikir aşılatabiliyor, vesvese verebiliyor insana. Kalenin içinde de adamı var bunun... Kalenin hem etrafını kuşatmış, hem de içinde adamı var. Çünkü şeytan var, bir de ordusu var. Bir tek değil, ordusu var, hizbi var... *Hızbü’ş-şeytan*, şeytanın partisi var, taraftarları var. Hepsi birden senin etrafında düşman, seni muhasara etmişler. Sen gâfil olursan, aldanırsan, dikkat etmezsen; şeytan aldatır.

Nasıl aldatır? Harama baktırır. Harama gözünü kaydirtir, baktırtır. Halbuki harama bakmaması lâzım, namusunu koruması lâzım müslümanın:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا
فُرُوجَهُمْ

(النور: ٣٠)

(*Kul li'l-mü'minine yeğuddù min ebsàrihim ve yahfezù fûrûcehüm*) [Mü'min erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar.] (Nur, 24/30) buyruluyor.

Şeytan bir anda sizi gaflete düşürür, ibadetinizi kaçırır. “Aaa!” bir de bakarsınız saate, “Eyvah cemaatle hoca namazı kıldı. Tüh yâ, oturmuş, kalmışım. Gaflete dalmış, kalmışım.” Bak, şeytan gaflete düşürdü, aldattı.

Onun için, müslümanın uyanık olması lâzım, bir an bile boş durmaması lâzım! Uyanık olması lâzım, uyumaması lâzım! Uyuduğu zaman sorumluluk yok. Çok hoş bir şey... Uyuyan bir insana sorumluluk var mı? (*Fi'n-*

nevm mâ lehüm minelmes'ûliyah) Mes'uliyeti yok, uyuyor çünkü. Uyuduğu zaman mazurdur. Ama ayaktayken gaflet ederse, o zaman hapı yutuyor, şeytan kandırıyor. Uykudayken mazur oluyor da, ayaktayken gaflet ettiği zaman şeytan kandırıyor.

Onun için, duygularına bile dikkat etmesi lâzım. “Benim içimden hangi duygular geçiyor, kafamda ben neleri düşünüyorum şu anda, canım neyi istiyor?” Hani canım istedi diyoruz ya, o canım istedi sözünün arkası çok mühim. Senin bu canın nerede? Canım dediğin ne? O istek nereden geliyor? Ya senin canından geliyor, nefsinden geliyor,

إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي

(يوسف: ٥٣)

(Innen-nefse leemmâretün bis-sûi illâ mâ rahime rabbî.) “[Rabbimin merhameti olmadıkça] insanın canı, nefsi insana kötülükleri çok emreder.” (Yusuf, 12/53)

(Innen-nefse âmiretün bis-sûi) demiyor, *(leemmâretün bis-sûi)* diyor. Emmâre ne demek, âmir ne demek? *Amir*, emreden demek. *Emmâr* ve *emmâre*; çok çok emreden demek. İşi, mesleği her zaman kötülüğü emretmek demek. Nefis insana kötülükleri çok çok, daima, her zaman emreder. Huyu bu, hâli bu, meslek edinmiş bunu, işi gücü kötülüğü emretmek... Nefs-i emmâresinden gelir. Yâni en aşağı en katı, en terbiye edilmemiş nefisten de gelir,

şeytandan da gelir.

Şeytan da insana içinden duygular verir. İçindeki duygulara katılır, bir şeyler yapar, sanır ki kendisi yapıyor. Vay şaşkın vay! Sen onu kendin mi yaptın sanıyorsun, şeytan seni kandırdı. Kandırdı da sen hiç işin farkında değilsin.

إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ
مِّنكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

(الحشر: ١٦)

(İz kàle li'l-insâni'kfur.) “Şeytan insana der, ‘Kâfir ol, küfre gir, seni küfre düşürecek işi yap!’ diye teşvik eder, (felemmâ kefera) kâfir olunca insan, (kàle innî beriün minke innî ehafu’llàhe rabbe’l-àlemîn) ‘Benim seninle hiç bir işim yok! Bak kendin yaptın, ben sorumluluk kabul etmiyorum, ben Allah’tan korkarım!’ der.” (Haşr, 59/16)

Bre insafsız, mel’un! Allah’tan korksaydın beni kandırır mıydın? Allah’tan korksaydın Allah’ın emrine âsi gelir miydin?

Şeytana Allah-u Teâlâ Hazretleri Adem AS’a secde etmesini emrettiği zaman, akıl mantık yürüttü, iddia ile ortaya çıktı:

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ

طِينٍ

(ص: ٧٥)

(Kàle ene hayrun minhü, halakteni min nârin ve halaktehû min tîn) “Beni ateşten yarattın, onu topraktan yarattın. Ben ondan hayırlıyım.’ dedi.” (Sad, 38/75) Cenâb-ı Hakk’a karşı geldi, âsi oldu.

İnsanı küfre düşürtür de, ondan sonra geçer karşısına; “Kendin yaptın, benim ilgim yok seninle... Sorumlu sensin!” der. Günahı işlettirir de, geçer karşısına güler.

Onun için bir an gâfil olmamak lâzım! Her an kendisinin içindeki düşüncelerini takip etmesi lâzım insanın. Ben ne yapıyorum, ne düşünüyorum?

Allah’ı seven (CC), bir kere ne yapar: Rasûlüne ittibâ eder.

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ

(آل عمران: ۳۱)

(Kul in küntüm tuhibbûna’llàhe fe’ttebiûni yuhbibkümu’llàh) [Rasûlüm de ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız, bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin!] (Âl-i İmran, 3/31) ayet-i kerimesi kesin. “—Allah’ı seviyor musun sen?”

“—Evet, Allah’ı seviyorum!”

Bre yalancı, kimi kandırıyorsun? Senin hayatında, yaşamında düşüncende, sözünde, davranışında, ailevî durumunda, kazancında, hiç Rasûlüllah’a benzer halin var mı? Yalancı... Allah’ı seven, Rasûlüllah’a ittibâ eder.

Sevdiğini herkes iddia edebilir. “Ben Allah’ı se-

viyorum.” Plajda oturmuş güneşte, bikini mayosunu giymiş, üstünü de çıkartmış, vücudunda alaca renk olmasın diye, her tarafı aynı koyulukta olsun diye... Ondan sonra sorduğun zaman; “Benim de inancım var, ben Allah’tan korkarım. Benim de dedem şöyleydi, böyleydi...” diyor.

Dedenin kazancı dedene; dedenden sana ne? Sen hapı yutmuşsun. Günaha batmışsın, kuma yatmışsın, açılmışsın, saçılmışsın... Bir de, “Allah’tan korkarım!” diyor. “Ben daha iyi müslümanım! Sen sofusun, hem de katısın.” diyor. “Ben yumuşağım, müsamahalıyım. İslâm müsamaha dini...” diyor.

Hadi oradan! Müsamahanın sınırı var. Her şeyin sınırı var İslâm’da... Her şeyin ölçüsü var. Evet müsamahalıdır müslüman, müslüman kardeşine karşı yumuşaktır.

أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

(الفتح: ٢٩)

(Eşşiddâu alel-küffâri ruhamâü beynehüm)
[Kâfirlere karşı sert, birbirlerine merhametlidirler.] (Fetih, 48/29) Amma Allah’ın emirlerinin uygulanması konusunda, müslüman çok dikkatlidir.

Peygamber SAS Efendimiz en çok ne zaman kızardı? Şahsı için kızmazdı. Şahsına yapılan şeylere müsamahalı ve sabırlı davranırdı. Birisi yakalamış, Peygamber Efendimiz’in yakasını, öyle sıkı tutmuş ki; “Yâ Rasûlallah!” diyor, boynunu sıkıyor. Şahsı için kızmazdı Peygamber Efendi-

miz. Amma Allah'ın bir emri çiğnendi mi, şurasındaki damarı kabarırdı, kıpkırmızı olurdu. Şurada bir damarı vardı, çok kızdığı zaman o damarı kabarırdı. Oradan herkes anlardı, Rasûlüllah çok kızdı diye. Allah'ın emri çiğnendiği zaman, emri tutulmadığı zaman, ya da yasak olan bir şey yapıldığı zaman celâllenirdi. Celâlli olurdu o zaman... Öyle her zaman yumuşak değildi.

Müslüman da öyledir. Yerine göredir. Hakîmdir müslüman, hikmet sahibidir. Her şeyi uygun zamanında, yerine göre yapar. Keloğlan gibi ters yapmaz.

Keloğlan tarladan geçerken yanlı ş söz söylemiş, bir sopa atmışlar. Demişler ki:

“—Allah bolluk versin, bereket versin, daha çok olsun de!”

“—Pekiyi...” demiş.

Ondan sonra biraz ileri gittiği zaman bakmış orada bir cenâze var.

“—Daha çok olsun, Allah daha çok versin!” diye orada aynı lafı söylemiş. Bu sefer bir sopa da orada yemiş.

Her laf, her zaman, herkese karşı söylenmez ki. Her şeyin bir hikmetle, yerli yerinde, muhkem şekilde yapılması var.

Onun için, sen Allah'ı seviyor musun? Rasûlüne uyuyor musun? Kur'an'ını okuyor musun? Allah'ı seven, seviyorum diyen Allah'ın kelâmını sevmez mi? Kur'an-ı Kerim'i sevmez mi?

“—Gel bakalım, sen Kur'an-ı Kerim'i seviyor musun? Kravatlı gel buraya, gel. Sakalı bıyığı

matruş, tıraşlı, kabak yüzlü gel bakalım! Kravatlı, jilet pantolonlu gel buraya... Sen Allah'ı seviyor musun?"

“–Ben seviyorum, senden daha çok seviyorum.”

“–Peki. Ölçüye vuralım bakalım benden daha mı çok seviyorsun. Kur'an'ı sever misin? Okur musun?"

Elifi görse sopa sanıyor.

“–Uzunca bir şey, ne bu?"

“–Vallahi sopaya benziyor.”

Evet sen sopa istiyorsun... Eliften haberi yok. Kur'an okumuyor, Kur'an'ın ahkâmını bilmiyor.

Hocam öyle değil. Ben öyle Allah'ı seviyorum diyen insanlar biliyorum ki onlar profesör, hem de dekan, bir fakültenin de ta başına gelmiş, onbaşı olmuş fakültenin... Diyor ki; hacda millet çok sıkıntılı oluyormuş, haccı bütün senin mevsimlerine yaymak lâzımmış. Yaza geldiği zaman sıcak oluyormuş, her mevsime yayılması lâzımmış... Şimdi bunu profesör söylüyor. Yâni Zilhiccede olmayacaktı da, haram aylarda olmayacaktı da, senenin her mevsiminde olsaymış, olurmuş... Bu din adamları da çok katıymış. Din adamlarının katılığı kendiliğinden değil ki, Allah'ın emri öyle olduğu için:

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ

(البقرة: ١٩٧)

(*El-haccu eşhürun ma'lûmât.*) “Hac belli aylardadır.” (Bakara, 2/197) buyuruyor Allah-u

Teâlâ Hazretleri. Onlar da diyorlar ki:

“—*Âmennâ ve saddaknâ*, evet öyledir.” diyorlar, kabul ediyorlar.

Bu da diyor ki:

“—Hayır! (*El-haccu leyse fî eşhürin ma'lûmât*) Hac belli aylarda değildir.” diyor.

Ne oluyor? Haccın aylarını değiştirmek istiyor. Bu nedir? Kur'an-ı Kerim'de cevabı var:

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ

(التوبة: ٣٧)

(*Inneme'n-nesiü ziyâdetün fi'l-küfr.*) “Haccın zamanını kaydırmak bile, küfürde ziyadeliiktir.” (Tevbe, 9/37) diyor Allah-u Teâlâ Hazretleri.

Bak profesör ama Kur'an'ı bilmiyor. Allah'ı seviyorum diyor ama, Allah'ın kelâmını bilmiyor. Allah'ın Kur'anına saygı duymuyor, ayet-i kerimeye uymuyor. Ayet-i kerimeyi duyunca, (*Semi'nâ ve ata'nâ, âmennâ ve saddaknâ*) “İşittim ve itaat ettim, inandım, tasdik ettim, kabul ettim.” demiyor.

Ölçüye vurdun mu, çıkıyor ortaya. Halep oradaysa arşın burada...

“—Ben Halep'te elli arşın öteye atlarım.” demiş adam.

“—Gel bakalım, Halep oradaysa, arşın burada... Burada atla göreyim bakalım, elli arşın atlayabiliyor musun?”

On arşın bile atlayamaz. “Elli arşın atlıyorum!” diyor, atıyor, yalan söylüyor. Halep oradaysa arşın burada...

Gel bakalım, sen Allah’ı seviyor musun? Rasûlullah’ı seviyor musun?

Arkadaşlar diyor ki:

“—Sünnet-i seniyyeye, hadis-i şerife çok çatıyorlar.”

Neden? Sünnet-i seniyye onların foyalarını ortaya çıkarıyor, onların günahlarını, hatalarını çok güzel açıklıyor da ondan... Kur’an-ı Kerim’den daha teferruatlı bilgiler hadis-i şerifte olduğundan, onu tahrib etmeye çalışıyorlar. Dinin kaynağını tahrib etmeye çalışıyorlar.

Dinimizin iki büyük kaynağı var: Kur’an-ı Kerim, kitâbullah ve Rasûlüllah Efendimiz’in sünneti. Kur’an-ı Kerim’i kendi fikirlerine göre te’vil edecekler. Te’vil etmek için hadis-i şerifi kaldırmaları lâzım! Kaldıramazlarsa te’vil edemezler. Çünkü Kur’an-ı Kerim’i hadis-i şerifler anlatıyor.

Bu sefer sünnete çatıyorlar, hadis-i şeriflere çatıyorlar. Hadis-i şerifleri inkâr ediyorlar, hadis-i şerifleri kabul etmek istemiyorlar.

Sen Allah’ı sevmiyorsun, sen yalancısın, sen yalancısın kabak yüzlü, kabak kafalı! Sen yalancısın, çünkü sen Allah’ın Rasûlünü sevmiyorsun ve Allah’ın Kur’anını bilmiyorsun ve okumuyorsun. Ölçek var, ölçek olmasa herkes atar.

Hasan Mezarıcı çıktı, “Ben İsâ’yım!” diyor. Sen

Hasan Mezarıcı'ydın, ne oldu, nasıl İsâ ibn-i Meryem oldun? Senin annenin adı başkaydı. İsâ AS'ın babası yok. Allah-u Teâlâ Hazretleri Adem AS'ı topraktan yarattığı gibi, İsâ AS'ı da Meryem Vâlidemiz'den yarattı. Hasan Mezarıcı'nın anası var, babası var, köyü var, kenti var. Adı var, Hasan; soyadı var, Mezarıcı... Ondan sonra da diyor ki:

“—Ben Hazret-i İsâ'yım!”

Tabii iddiada bulunur. Tımarhânedede çok iddia edenler var. Birisi “Ben Neron'um!” diyor, “Ben imparatorum!” diyor. Birisi “Ben Hitler'im!” diyor. Tımarhâneyi gez, huniyi kafasına geçirmiş sivri tarafı yukarıda, neler neler var. Tımarhâneyi gez, gör! Her sözün delili lâzım, belgesi lâzım! Bir şey söylediğin zaman belge...

Şu haram. Neden? Filanca âyet-i kerime var. Şu yanlış. Neden? Peygamber Efendimiz'in şu hadis-i şerifi var. O belgeyi önüne sürersin biter.

Haccın mevsimi oynar mı? Oynamaz. Niye? (*El-haccu eşhürun ma'lumât*) Ayet-i kerimesi var. Aylar kaydırılabilir mi? Kaydırılmaz.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ

(التوبة: ٣٧)

(*İneme'n-nesîü ziyâdetün fi'l-küfr*) [Haram ayların yerini değiştirip geciktirmek, küfürde gerçekten ileri gitmektir.] (Tevbe , 9/37) Bitti. Kur'an'ı bildi mi, hadis-i şerifi bildi mi müslüman sapasağlam durur, yalancıları anlar. Yalancıların da foyası ortaya çıkar. Herkes iddia

ediyor. Boyalı kadın da iddia ediyor.

Bizim fakülteye bir kadın geldi, tırnakları boyalı ama, yüzü buruşuk, altmışı, yetmiş geçmiş, etekleri mini, dizinin üstünde bir kadın geldi. Etrafında da taraftarları var, albaylardan, askerlerden taraftarları var. Onu kabul etmiş, beğenmiş insanlar var. Diyor ki:

“—Ben Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî Hazretleri’yle buluşuyorum, o bana Mesnevî’yi söylüyor; ben Mesnevî’yi Türkçe söylüyorum. İşte bir kitap...” diye bastığı kitabı ortaya koyuyor.

Herkes bir iddiada bulunuyor. Herkes bir iddia ortaya atıyor. Kimisi tenâsuha inanıyor, kimisi Hintlilerin inançlarını ortaya atıyor...

Haa, biz onlara itibar etmeyiz, kuru gürültüye bakmayız. Kuru palavraya, iddiaya bakmayız; belge, delil isteriz. Onun için her işimizi Kur’an-ı Kerim’e göre, sünnet-i seniyyeye göre yaparız ve Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin kitabını severiz. Allah’ı seviyoruz ya, Kur’an’ı da severiz.

Ne yapmış eşkıyadan birisi: Yolda giderken yere düşmüş bir kâğıt görmüş, eğilmiş, almış. Bakmış, kâğıtta;

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(*Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm*) yazıyor. “Allah’ın ismi yere düşmüş.” demiş, o kâğıdı almış, temizlemiş, yerden almış. Çamurlarını silmiş, temizlemiş. Eşkıyâ, yol kesiyor harami, soygun yapıyor, hırsız. O gece rüya görmüş:

“—Ey filanca, sen bizim ismimize hürmet eyledin, bizim ismimizi yerden aldın, temizledin, çamurlarını sildin... Benim ismi celâlîme hürmet eyledin, benim Besmeleme hürmet eyledin; ben de senin kalbini kötü duygulardan temizledim.” diye bir rüya görüyor.

Ertesi gün bir tevbe ediyor, günahları bir bırakıyor, Cenâb-ı Hakk’ın yoluna bir giriyor; evliyânın meşhurlarından birisi oluyor. Eşkiyâ iken evliyâ oluyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri’ni seven adını bile yerde tutmaz, adını bile kaldırır. Adını sever, sözünü sever, ahkâmını sever, kaderini sever. Kaderi sevmeyen, takdiri sevmeyen... Başına gelenlere kızıyor, sevmiyor:

“—Nedir bu hal? Benim başıma bu niye geldi?”

Bu, “Allah’ı seviyorum.” dese inanılır mı? İnanılmaz. Neden? Allah-u Teâlâ Hazretleri hadis-i kudsîde buyuruyor ki:

“—Benim kazâ ve kaderime râzı olmayan defolsun, gitsin, benden başka bir Rab bulsun kendisine! Madem benim takdirime râzı olmuyor, çık-sın benim mülkümden, başka bir Rab bulsun.”

Ne demek, nereye gidecek? Allah sevmiyor.

Allah’ı seven, Allah’ın takdirini de sever. Allah’ın kaderini, mukadderâtını sever.

Onun için aziz ve muhterem kardeşlerim! Bütün bunları göz önünde bulundurarak, kendimizi düzenlememiz lâzım! Yâni Allah’ın indinde bizim halimiz nicedir, derecemiz nedir? Allah bizden râzı mı, değil mi? Bunun cevabını

bulmak için kendimize bakacağız ve kendimizi düzenleyeceğiz.

Kur'an'ı sevmiyorsak, sevmenin çaresine bakacağız. Rasûlüllah'ı sevmiyorsak, öğrenmemişsek, öğrenmeye bakacağız. Allah'ın mukadderâtını, başımıza getirdiği yazgıları, kadere rızâ ile karşılayacağız... vs. Böyle olursa, Allah'ın sevdiği insan olur insan.

Uzun bir konu, derin bir konu, geniş bir konu. Ne kadar konuşsak anlatmayı bitiremeyiz. Ama kısacası bu... Yâni ne ekersen, onu biçiyorsun. Nasıl kulluk edersen, öyle mükâfat alıyorsun. Her iş senin kendi tembelliğinde veya gayretinde bitiyor. Her şey senden oluyor. Sen başına belâyı kendin sarıyorsun. Veya Cenâb-ı Hakk'ın lütfuna gayretinle, senin niyetinle, çalışmanla mazhar oluyorsun. Onun için, aman çok dikkatli olun! Aman başka bir şeyden medet yok, nefsini ıslah et! Cenâb-ı Hakk'a güzel kulluk etmeye giriş; bu yolda öyle yürü. Başka çâre yok...

b. İnsanların En Kuvvetlisi

İkinci hadis-i şerif:²

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

² Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.301, no:7707; *Müsnedü'l-Hâris*, c.IV, s.202, no:1059; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Tevekkül*, c.I, s.34, no:9; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.234, no:367; Abd ibn-i Humejd, c.I, s.225, no:675; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.I, s.190; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VII, s.106; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LV, s.133; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.218; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.101, no:5686; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XX, s.391, no:22436 ve c.IX, s.168, no:8160.

عَزَّ وَجَلَّ

(ابن أبي الدنيا فى التوكل عن ابن عباس)

RE. 423/13 (*Men serrahû en yekûne akve'n-nâsi, felyetevekkel ale'llâhi azze ve celle*) Bu da kısa bir hadis-i şerif. İbn-i Abbas RA'dan, İbn-i EbidDünyâ rivayet etmiş. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz SAS: (*Men serrahû en yekûne akve'n-nâs*) “Kim insanların en kavîsi, en kuvvetlisi olmak istiyorsa; en kuvvetli olmayı seviyorsa, temennî ediyorsa...” Ne yapsın? (*Felyetevekkel ale'llâhi azze ve celle*) “Son derece izzet ve celâl sahibi olan, alemlerin Rabbi Allah'a tevekkül etsin!” Allah'a tevekkül etmek ne demek, tevekkül etmeyi biliyor muyuz? Yâni bu kelimeyi duyduk ama, anlamı içimizde bize bir mânâ ifade ediyor mu? *Tevekkeltü alellâh*, Allah'a dayanmak. İşini Allah'a ısmarlamak... Allah'a güvenmek, Allah'ı kendisine sanki vekil edinmek, “Sen benim vekilim ol yâ Rabbi!” demek.

Tevekkül çok önemli, çok önemli bir duygu... Tevekkül çok kuvvetli imandan olur. Allah'a inanan ve inancı kuvvetli olan insan, Allah'a tevekkül eder. Ma'rifetullahı eren, Allah'ı bilen insan Allah'a tevekkül eder. Her şeyin Allah'ın elinde olduğunu bilir.

بِيَدِهِ مَلَكَتُ كُلِّ شَيْءٍ

(يس: ٨٣)

(*Biyedihi melekûtü külli şey'*) [Her şeyin mülkiyet ve tasarrufu Allah'ın elindedir.] (Yâsin, 36/83)

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

(الزمر: ٤٤)

(*Lehû mülkü's-semâvâti ve'l-ard*) “Yerin göğün yönetimi, egemenliği Allah'ın elindedir.” (Zümer, 39/44)

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

(الزمر: ٦٣)

(*Lehû mekâlîdü's-semâvâti ve'l-ard*) [Göklerin ve yerin anahtarları, mutlak hükümlerliği onun elindedir.] (Zümer, 39/63) Rızkın anahtarları onun elindedir.

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

(يس: ٨٢)

(*İnnemâ emruhû izâ erâde şey'en en yekûle lehû kün ve yekün*) “O bir şeyin olmasını murad ettiği zaman, ol der, olur.” (Yâsin, 36/82) Olma derse de, olmaz.

“—Haa, Allah her şeye kâdir demek ki...”

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(المائدة: ١٢٠)

(*Ve hüve alâ külli şey'in kadîr.*) “O her şeye hakkıyla, tamamiyle kâdirdir.” (Mâide, 5/120)

Bunu bilen tevekkül eder Allah'a... Bunu bilmeyen, buna inanmayan, bunu kavramayan, bunu gönlüne yerleştirmeyen, başkasından medet umar. Sultandan medet umar, sultanın yanına yanaşır, ona dalkavukluk yapar. Geçimini ondan sağlamaya çalışır.

Zenginden medet umar, ağadan medet umar. Yanlış yerlerden ister yardımı, yardım da gelmez. Aksine başı dertten kurtulmaz.

Amma Allah'a dayanana, Allah'a tevekkül edene Allah yardımcı olur.

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

(الطَّلُق: ٣)

(*Ve men yetevekkel ale'llâhi fehüve hasbühû*)
[Kim Allah'a tevekkül ederse, o ona yeter.]
(Talak, 65/3)

c. Ömer Ziyâeddin Efendimiz

Bizim şeyhimizin daha önceki hocası Ömer Ziyâeddin Efendimiz, hafız; altı buçuk saatte Kur'an-ı Kerim'i okurmuş, hatmedermiş. O kadar hızlı okuyor. Altı buçuk saatte, (*El-hamdü li'llâhi rabbi'l- âlemîn*)'den, (*Kul eüzü bi-rabbi'nnâs*)'e kadar okuyor. Hem de Buhârî-yi Şerif'i, yâni *Sahîh-i Buhârî*'yi ezbere biliyor. Hem de ihlâslı, takvâ ehli bir insan...

Bunu, İttihad ve Terakki hükümeti İstanbul'dan sürmüş. İttihad ve Terakki mason... Sultanı

devirdiler, masonlar idareyi ele aldılar. Abdülhamid'i devirdiler, İttihad ve Terakki başa geçti. Bu da sağlam bir hocaefendi, dindar adam. Bunu da sürmüşler.

Nereye? Yallah, Medine-i Münevvere'ye...

O zaman Medine-i Münevvere de Osmanlı'ya bağlı ya. Oraya sürmüşler ama parası yok, pulu yok, hiç bir şeyi yok... Ama adam ricâlullah, Allah'ın sevgili kulu.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ

(الغزاب: ٢٣)

(Minel-mü'minîne ricâlün sadakù mâ àhedu'l-làhe aleyh) [Mü'minlerden Allah'a verdiği ahdi yerine getiren adamlar vardır.] (Ahzab, 33/23) Sıdk u sadakat sahibi insan. Hafız ama, ha'sı gitmiş, vız'ı kalmış değil. Hafız, sağlam insan...

Sıkıntı çekmiş Medine-i Münevvere'de. Dilenmek yok, istemek yok. Çünkü Allah var, Allah görüyor. İbrahim AS nasıl tevekkül etmiş Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne... Mübarek insanlar nasıl tevekkül etmişler, (Hasbuna'llàh) "Allah bize yeter." demişler, (Hasbuna'llàhu ve ni'me'l-vekîl) "O ne iyi vekildir." demişler.

Medine-i Münevvere'de aç kalmış, parası yok... Şimdi bu adamın hali ne olur? Bu Hafız Ömer'in hali ne olacak? Sürüldü; İstanbul'dan, evinden, barkından sürgün edildi, Medine-i Münevvere'ye gitti. Medine-i Münevvere o zaman küçük, şimdiki gibi değil. Para pul yok. Yoksul bir yer, mahrumiyet yeri yâni. Oraya gitmiş.

Orada yalnız Peygamber Efendimiz SAS'ın mübarek mescidi var, Türbe-i Saadeti var. Medinetü'r-Rasûl SAS...

Ne olmuş biliyor musunuz? Oğlu anlatıyor. Oğlu da profesör oldu, kuvvetli hâfız. O kadar kuvvetli hafız ki, “Gözümü kapattım mı, sayfa gözümün önüne geliyor.” diyor. O kadar kuvvetli hafız. Allah mekânlarını cennet eylesin, makamlarını yüksek eylesin, derecelerini arttırsın... İkisi de tabii vefat etti. Oğlu da vefat etti. Ben oğluyla tanıştım.

Şimdi Mısır Hakimî [Hidiv Abbas Hilmi Paşa]'nın ³rüyasına Peygamber SAS Efendimiz giriyor.

³II. Abbas Hilmi Paşa (1874-1944), son Mısır hidividir.

Babası Hidiv Tefik Paşa, annesi Emine Valide Paşa'dır Babasının ölümü üzerine 1892'de on sekiz yaşında iken Osmanlı Devleti'nin fermanı ile hidivliğe getirildi. Genç ve tecrübesiz olması nedeniyle Osmanlı Devleti kendisine Ahmet Muhtar Paşa'yı danışman tayin etti. 1893 yılında İstanbul'a gidip II. Abdülhamit Han ile görüştü.

Abbas Hilmi Paşa, hidivliğinin ilk yıllarında İngiliz idaresine muhalif bir tutum izlese de bu durum uzun sürmedi. Ahmet Muhtar Paşa'nın bütün gayretine rağmen onu hidivliği döneminde İngilizler, Mısır'ın iç işlerine karıştırdılar ve Osmanlıların Mısır'daki etkisi azaldı. Akabe'nin Hicaz Eyaletine katılmak istenmesi üzerine, İngiltere ile Osmanlı Devleti arasında “Akabe Sorunu” adı verilen anlaşmazlık patlak verdi; İngilizler, sert çıkış yapınca Akabe gene Mısır'a bağlı kaldı.

1914'te İstanbul'da bulunduğu sırada Osmanlı Devleti Almanya'nın safında I. Dünya Savaşı savaşına girmişti. Bu gelişme üzerine İngiltere, Osmanlıların Mısır üstündeki haklarını artık tanımadığını ilan edince Abbas Hilmi Paşa'nın hidivliği fiilen sona erdi; yerine amcası Hüseyin Kamil İngilizler tarafından “sultan” ünvanıyla Mısır hükümdarlığına getirildi.

1914'ten sonra tekrar Mısır'a dönemeyen Abbas Hilmi Paşa, 1922'de Hüseyin Kamil'in yerine I. Fuad'ın kral olması ile hidivlik haklarını tamamen kaybetti. 1931'de Mısır'a girmesi yasaklandı. Son günlerini geçirdiği Cenevre'de 20 Aralık 1944'te hayatını

Rüyada Peygamber Efendimiz'i görüyor. Peygamber Efendimiz Mısır'ın hakimi olan bu paşaya diyor ki:

“—Hafız Ömer'i himayene al!” diyor.

“—Hafız Ömer kim yâ Rasûlallah?”

“—Bu zât!” diyor. “Şu hafız Ömer'i himayene al.” diyor.

Uyanıyor sevincinden, Peygamber Efendimiz'i gördüm diye seviniyor, “Allah Allah, hayırdır inşallah, çok güzel...” diyor, mutlu oluyor. Etrafındakilere anlatıyor, “Bu ne demek yâ?” diyor; anlayamıyorlar.

Bir daha görünüyor Peygamber Efendimiz, biraz da azarlıyor:

“—Hafız Ömer'i himayene al!” diyor.

İkinci defa rüyada görünce, bu sefer korkuyor. Hafız Ömer'i mescidinde gösteriyor Peygamber Efendimiz, “Şu Hafız Ömer'i himayene al!” diyor.

Arkadaşlarına diyor ki:

“—Hazret-i Peygamber beni azarlamaya başladı. Hafız Ömer işi önemli! Ne yapalım?”

“—Efendim, Medine'ye gidelim, bir bakalım!” diyorlar.

Kahire'den, İskenderiye'den atlıyor, Medine-i Münevvere'ye adamlarıyla beraber geliyor. Rüyada gösterilen şahıs için geliyor. Medine-i Münevvere'ye geliyor, Bâbü's-Selâm'a yaklaştıkları sırada önde askerler, arkada askerler; böyle

bir ihtişamla, saltanatla, tantanayla geliyor Türbe-i Saadet'e doğru.

Ak sakallı, sarıklı, bastonlu bir kimse:

“—Hey, ne oluyorsunuz, durun! Nereye geliyorsunuz siz? Böyle saltanatla tangur tungur, paladır küldür Rasûlullah'ın huzuruna ziyarete gelinir mi? Edebinizi takınsanıza!” diyor.

Gelen askerlerle, maiyetiyle Mısır hâkimi... Bunların karşısına çıkıyor, bastonuyla, “Böyle gelinmez, edebinizi takın!” diye bağıyor. Tabii herkes de şaşırıyor. Neyin nesi filan diye. Ne düşündüler kim bilir. Ama Mısır'ın hakimi olan olan paşa, bir bakıyor ki bağıran şahıs rüyada gördüğü şahıs:

“—Aaa, Hafız Ömer!” diyor.

Daha önce hiç görmüş değil. Hafız Ömer, paşayı görmüş değil; paşa, Hafız Ömer'i görmüş değil. “Hafız Ömerciğim...” diyor, sarılıyor. Sonra alıyor, Mısır'a götürüyor, konak tahsis ediyor.

İsterse tahsis etmesin... Erkekse tahsis etmesin de göreyim! Rasûlullah'ın tavsiye ettiği kimseye, insan kendi sokakta yatar, konağını verir. Konak tahsis ediyor Ömer Ziyâeddin Efendi Hazretleri'ne...

Niçin anlattım bunu? Deminki hadis-i şerife bağlayın aklınızdan!

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

(الطَّلَق: ٣)

(Ve men yetevakkal ale'llâhi fehüve hasbühû)

[Kim Allah'a tevekkül ederse, dayanırsa, o ona yeter.] (Talak, 65/3)

İşte misal. Hafız olan Allah ehli, ehlullah, Allah'ın mübarek kulu; Allah nasıl kayırıyor, kolluyor, gördünüz mü?

Osmanlı idaresi kovdu, beş parasız sürgün etti Medine'ye, mağdur etti ama, Allah mağdur etmiyor, Allah taltif ediyor, Allah koruyor.

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ

لَا يَحْتَسِبُ

(الطلاق: ۲-۱)

(*Ve men yettakı'llah*) “Kim takvâ ehli olursa, kim Allah'tan korkar, çekinir, sakınırsa; (*yec'al lehû mahrecâ*) Allah onun sıkıntısından ona bir çıkış yolu gösterir. Bir kurtuluş yolu gösterir, bir kapı açar. (*Ve yezukhu min haysü lâ yahtesib*) Ve umulmadık yerden, onun da tahmin etmediği, bilmediği, ummadığı yerden onu rızıklandırır.” (Talak, 65/2-3)

O Ömer Ziyâeddin Efendi müttakîlerin şâhı... Allah bir insanı aziz ederse, kimse zelil edemez, sürgün edemez. Allah bir insanı sevdi mi, Allah'ın sevdiği insanı kimse tepeleyemez, zelil edemez. Firavun ne dedi:

لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفِ

(العراف: ۱۲۴)

(Le ükattıanne eydiyeküm ve ercüleküm min hilâfin) “Bana bakın, benim sözümü dinlemiyorsunuz, Mûsâ’ya inanmaya kalkışıyorsunuz; ben sizin kollarınızı, bacaklarınızı eklem yerlerinden çaprazlamasına keserim!” (A’raf, 7/124)

وَلَا صَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ

(طه:٧١)

(Ve leusallibenneküm fî cuzûin-nahl) “Hurma dallarına sizi asarım, sallandırırım!” dedi. (Tâhâ, 20/71)

Hadi oradan palavracı! Palavracı, yapabildi mi? “Ne yaparsan yap!” dediler. İnananlar dediler ki:

فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

(طه:٧٢)

(Fakdı mâ ente kâdın) “Ne yaparsan yap! (In-nemâ takdî hazihî’l-hayâte’d-dünyâ) Sen, ancak bu dünya hayatında hükmünü geçirebilirsin.” (Tâhâ, 20/72)

“Ölmekten korkmuyoruz.” dediler. Allah’a dayandılar. Firavun’a dayanmadılar, başka bir güce dayanmadılar, kime dayandılar? (Hasbüna’llah) “Allah bize yeter!” dediler. “Sen bu dünyada ne yaparsan yap!” dediler.

Tevekküle misal mi, güzel bir misal! Tamam, ne oldu? Allah Firavun’u hor ve zelil etti; o zavallı masumları da korudu ve kurtardı.

Çok misalleri vardır aziz ve muhterem

kardeşlerim!

İnsanların en kuvvetlisi olmak istiyorsanız Allah'a tevekkül edin! Bilin ki güç kuvvet Allah'ındır. Takvâ ehli olun, Allah'a güzel kulluk edin, Allah'a tevekkül edin! Allah sizi rızıklandırır.

Âlimin birisi, para yok, (*mâ fî fülûs*), parası yok, yiyecek yok Medine-i Münevvere'de günlerce aç. Bizim gibi göbeği böyle dışına değil, böyle içine... Günlerce aç. Peygamber SAS Efendimiz'in huzuruna varıyor, türbesinin yanına. Diyor ki:

“—Yâ Rasûlallah, ben senin ziyaretine geldim, ben senin misafirinim. Aç kaldım burada...” diyor.

Uyukluyor orada; direğe yaslanıyor, uyukluyor. Biraz sonra birisi omuzuna vuruyor, uyanıyor:

“—Kim o?” diyor.

Bir mübarek zât o uyuyana, uyuyan âlime, uyandırdığı kimseye diyor ki:

“—Yâ mübarek, kalk! Dedemiz Hazret-i Muhammed'e biz Medine halkını şikâyet eden sen misin? 'Kimse bana yemek vermedi, ben senin misafirinim yâ Rasûlallah!' deyip de, Medine ahalisinden şikâyet edip de, dedemiz Hazret-i Muhammed'e dehâlet eden, ilticâ eden sen misin? Buyur ye!” diye, türlü türlü yemeklerle tepsiyi önüne koyuyor. Nasıl oluyor bu? Rasûlullah rüyasında görünüyor birisine: “—Benim sevdiğim bir kimsem var, mescide gelmiş, orada kaç gündür aç... Götürün ona, güzel güzel

yemekler ikram edin!” diyor da ondan oluyor. Tamam mı arkadaşlar, kardeşler?

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
عَزَّ وَجَلَّ

(*Men serrahû en yekûne akve'n-nâs*) “Kim insanların en kavîsi, en kuvvetlisi olmak istiyorsa; en kuvvetli olmayı seviyorsa, temennî ediyorsa; (*felyetevekkel ale'llâhi azze ve celle*) son derece izzet ve celâl sahibi olan, alemlerin Rabbi Allah'a tevekkül etsin!” Tamam mı? Tamam.

d. Rahatken Duayı Çok Yapın!

Üç tane olsun da sohbeti öyle bitirelim diye, üçüncü hadis-i şerif:⁴

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَسْتَجِيبَ اللَّهُ لَهُ عِنْدَ الشَّدَائِدِ
وَالْكَرْبِ فَلْيُكْثِرِ الدُّعَاءَ فِي الرَّخَاءِ

(ك. عن أبي هريرة)

⁴ Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.462, no:3382: Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.729, no:1997; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.283, no:6396; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.166, no:2004; Taberânî, *Dua*, c.I, s.34, no:45; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XI, s.12, no:2328; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.414, no:413; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.414; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XI, s.118, no:1021; Ebû Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.II, s.118, no:3220; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.384, no:22417.

RE. 423/10 (*Men serrahû en yestecîba'llàhu lehû inde's-şedâidi ve'l-kürabi felyüksirü'dduàe fi'r-rahà'*)

Bu da Ebû Hüreyre RA'den rivayet edilmiş bir hadis-i şerif. Bu mânâda başka pek çok hadis-i şerif var. Bu da bize bir sır öğretiyor, çok önemli bir şeyi öğretiyor. Can kulağıyla dinleyin:

(*Men serrahû en yestecîba'llàhu lehû inde's-şedâid*) “Başına şiddetli musibetler, acılar, üzüntüler geldiği zaman, sıkıntılara uğradığı zaman, Allah'ın kendisinin imdadına yetişmesi, duasını kabul etmesini kim istiyorsa...”

Ne derin bir söz değil mi? Duamız kabul olsun istemez miyiz? Başımız derde girdi, amansız hastalığa dûçâr olduk... Kanser olmuş filanca, doktorlar öyle diyor. Ne yapacağız, çâre yok... Büyük musibet değil mi meselâ. “Sıkıntı, şiddet, belâ, musibet zamanında duasının kabul olmasını kim istiyor ise; (*felyüksiru'dduàe fi'r-refah*) rahatlık zamanında, bolluk zamanında, sıkıntı olmadığı zamanda, duasını çok yapsın!”

Başı dara geldiği zaman dua ediyor, Allah'ı hatırlıyor; geniş zamanda hiç hatırlamıyor. Rahat zamanında günahı hatırlıyor millet. Yedi, karnı doydu mu; tamam, o zaman ne yapıyor Hacivat? Hacivat o zaman sahneye çıkıyor diyor ki:

“—Heyyt... Var mı bana yan bakan? Yâr bana bir eğlence, yâr bana bir eğlence!” diye bağırmaya başlıyor.

Hacivat Karagöz oyununda öyle olmuyor mu? Eğlence istemeye başlıyor. İnsanın da karnı

doymu mu, arkadaşları diyor ki:

“—Gel ya, buradan gidelim şu şehir merkezine, bu akşam bir eğlenelim!” diyor.

Neden? Karnı tok... Karnı doyunca millet, rahat zamanında, bolluk zamanında, sıhhat zamanında, afiyet zamanında günaha dalıyor.

Allah ceza olarak bir belâ veriyor, bir hastalık veriyor, bir musibet veriyor. O zaman:

“—Aman yâ Rabbi, sen duaları kabul edicisin! Benim duamı

kabul et, beni bundan kurtar...”

“—Ey kulum, sen edepsizlik ettin de, ben sana o edepsizliğinden dolayı bu belâyı verdim, kaldırır mıyım? Bu senin cezan... Sen edepsizlik ettin de ondan verdim bunu...”

Öyle başı dara geldiği zaman, yumurta kapıya geldiği zaman, folluk arayan tavuk gibi, “Gıt gıdak, gıt gıdak, gıt gıdak...” yer arıyor. Öyle şey olmaz. Nasıl olacak? Rahatlık zamanında, bolluk zamanında Cenâb-ı Hakk’a şükrünü yapacak, duasını yapacak, tesbihini çekecek, hayrını hasenâtını yapacak, Allah’ın iyi kulu olacak da, sıkıntı zamanı geldiği zaman, belâ zamanı geldiği zaman, dua etti mi, Allah yetişecek imdadına...

“—Yetişir mi?”

“—*Âmennâ ve soddaknâ*, öyle bir yetişir ki...”

Birisi malını alıyormuş, hayvanına yüklüyormuş, biniyormuş, gidiyormuş. Demişler ki:

“—Yâ bu çöllerde böyle gidilmez, yolunu

keser haramiler, malını alırlar, soyarlar seni öldürürler hemen.”

Demiş:

“—Ben Allah’a tevekkül ediyorum.”

Yola çıkmış, yolun birisinde bir harami önünü kesmiş, silahı çekmiş, “Dur!” demiş. Öldürecek adamı, malını alacak, devesini filân alacak, mallarını götürecektir. Adam demiş ki:

“—İnsafın varsa bana müsaade et, şurada bir abdest alayım, iki rekât namaz kılayım!” demiş. Yâni “Öldüreceksin anlaşıldı da, ben imanla göçmek istiyorum, abdestli göçmek istiyorum şuradan bir abdest alayım, bir namaz kılayım.” demiş.

Abdest almış, namaz kılmış. Adam bunu öldürecek, kılıcı kaldırmış; “Dur, yâ filan!” diye bir ses gelmiş. İki dağın arasında, bir vâdide... Sesi duymuş ama kimse yok, şaşırılmış adam. Kılıcı tekrar kaldırmış, tam öldürecek namaz kılan adamı... Öldürecek onu, malları alacak gidecek. “Dur ey filanca!” diye yine bir ses duymuş.

Bakmış yine kimse yok. Ne oluyor filan anlayamamış. Üçüncü defa kılıcı kaldırdığı zaman, vâdinin öbür tarafından bir atlı koştura koştura gelmiş, yetişmiş. Bir tane kılıç vurmuş buna, devirmiş. Kitaplar yazıyor bunu.

Cenâb-ı Hak bir insanı korudu mu, kimse zarar veremez. Cenâb-ı Hakk'a tevekkül eden bir kimsenin, kimse sırtını yere getiremez. Onun için hem tevekkül edeceğiz, hem de bolluk, genişlik, rahatlık zamanında kulluğumuzu güzel yapacağız ki, başımız dara geldiği zaman yaptığımız duayı Allah kabul etsin... Sıkıştığımız zaman imdadımıza yetişsin, duamızı kabul etsin. Tamam mı?

Allah hepinizden râzı olsun...

El-fâtiha!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

07. 01. 2001 - Avustralya

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü